

Maaseudun kehittämisen UUTISKIRJE nro 1/ tammikuu 2010

Toimittaja Henrik Hausen, julkaisija Svensk Byaservice. Perustuu suurimmaksi osaksi Svensk Byaservicen viikoittaiseen uutiskirjeeseen.

Sisältö:

- Hannu Katajamäki: Tarvitaan vahvoja maaseutukuntia
- Väitöskirjatutkimus: Miten viljelijät kokevat elinkeinoalansa muutokset?
- KOKO-ohjelma alueiden kehittämisen ohjelmaviidakkossa
- Eero Uusitalon tutkimuksen arvio
- Daniel Westling Vuoden maalainen
- Kyläkauppatuki jatkuu
- Laajakaistaa paikallisvoimin
- Mauri Pekkarinen: Maaseutu paremmin mukaan aluekehitykseen
- Torsti Hyyryläinen: Ajattele paikallisesti, toimi maailmanlaajuisesti
- Liikenne uusiutuvaan energiaan
- Tuulivoima uusi tärkeä maaseutuelinkeino?
- Paikallisyhteisöille vaikutusvaltaa Ruotsin metsänhoitoon
- Pienet kunnat elävän saariston edellytys
- Ministeri Anttila sopimuksellisuusseminaarissa
- Maaseutuköyhyyttä EU:ssa tutkittu
- Paras-uudistuksen tuloksia arvioidaan
- Uusi maatalouskomissaari vahvan maatalousbudjetin kannalla

Hannu Katajamäki: Tarvitaan vahvoja maaseutukuntia

Kunta- ja palvelurakennemuutoksessa halutaan perustaa kaupunkiytimistä ja laajoista maaseutualueista muodostuvia suurkuntia. Tällä tavoin vahvat maaseutualueet tulevat osaksi uudenlaisia kuntamuodostelmia, joita johdetaan kaukana sijaitsevasta keskuksesta käsin. Vaaleissa maaseutualueet eivät saa välttämättä kovinkaan vahvaa edustusta suurkuntien päättäviin elimiin. Hyvistä tarkoituksista huolimatta voidaan tehdä päätöksiä, jotka heikentävät maaseutualueita.

Kansalaisten näkökulmasta voisi olla viisasta pohtia vahvojen maaseutukuntien perustamista, joiden väkiluvut olisivat 15 000 -20 000. Tarvitaan maaseudun monikuntaliitoksia.

Suurentuneet maaseutukunnat loisivat edellytyksiä ydinmaaseudun kehittymiselle monipuolisen maatalouden, muun yrittäjyyden, maaseutuasumisen ja virkistäytymisen alueena. Vahvat maaseutukunnat voisivat tehdä yhteistyötä kaupunkien kanssa omista lähtökohdistaan. Nykyään pieniä maaseutukuntia riepotellaan eri suuntiin. Yhdistyneet maaseutukunnat lisäisivät keskusteluissa kaupunkien kanssa maaseudun neuvotteluvoimaa. Tämä pätsi myös mahdollisissa kuntaliitosvalmisteluissa.

Vahvat maaseutukunnat takaisivat paikallisidentiteettien säilymisen eikä maaseudun perinteistä seudullisuutta pirstottaisi kaupunkien kanssa tehtävien kuntaliitosten avulla. Juttu on julkaistu Vasabladetissa 20.12.2009 ja löytyy myös professori Hannu Katajamäen blogisivuilla:

http://blog.uwasa.fi/aluekehitys/tarvitaan_vahvoja_maaseutukuntia/

Väitöskirjatutkimus: Miten viljelijät kokevat elinkeinoalansa muutokset?

Maanviljely on historiallisesti ollut Suomessa tärkeässä asemassa: maanviljelijät ovat vaikuttaneet elintarviketuotannon kehitykseen sekä pitäneet maaseudun elävänä. Modernisaatio ja erityisesti EU ovat tuoneet mukanaan muutoksia, jotka koskevat maanviljelijöiden koko ammattikuntaa.

Lorenz Uthardtin väitöskirjassa kartoitetaan niitä syitä ja seurauksia, jotka ovat johtaneet siihen miten maanviljelystä tämän päivän Suomessa harjoitetaan. Empiiriseen tutkimusosaan sisältyy eri-ikäisten maanviljelijöiden haastatteluita.

Tutkimus osoittaa maanviljelijöiden olevan riippuvaisia erilaisista asiantuntijaverkostoista ja tuntevan itsensä usein epätasa-arvoisiksi muihin ammattiryhmiin verrattuna. Siitä huolimatta maanviljelijöillä on vahva identiteetti, ja he suhtautuvat positiivisesti oman elämänsä hallintaan. Jotta nuoret tulevaisuudessakin valitsisivat maanviljelyn ammatikseen, tulisi maanviljelijöiden suhdetta yhteiskuntaan parantaa.

<http://www.abo.fi/public/News/Item/item/2445/?setlanguage=fi>

KOKO-ohjelma alueiden kehittämisen ohjelmaviidakkossa

Vuoden 2010 alussa käynnistyy uusi KOKO – alueellinen koheesio- ja kilpailukykyohjelma. Ohjelman tavoitteena on parantaa alueiden kilpailukykyä ja tasoittaa niiden välisiä eroja.

KOKO:lla rahoitetaan ensisijaisesti toimintatapojen kehittämistä: alueen kehittämiseen osallistuvien toimijoiden uusia yhteistyömuotoja, tiedon ja kokemusten vaihtoa, kehittämistyön koordinoitua ja prosessien käynnistämistä. KOKO on starttimoottori – se antaa tarkkaan harkittuja ja oikea-aikaisia käynnistyspaukkuja alueen kehittämiseksi.

KOKO:a käynnistetään parhaillaan 52:lla valtioneuvoston nimeämällä ohjelma-alueella. Kukin alue on rakentanut omiin lähtökohtiinsa ja mahdollisuuksiinsa perustuvan räätälöidyn ohjelman.

Alueiden ohjelmissa vaikutetaan myös maaseudun elinkeinojen, yrittäjyyden ja työn kehittämiseen. Myös maaseudun vetovoimatekijät ja vahvuudet ovat esillä. (Petra Stenfors, työ- ja elinkeinoministeriö, alueiden kehittämissyksikkö). *Tästä ja muista aiheista Liiteri 4/09:*

http://mmm.multiedition.fi/liiteri/uutiskirje/liiterit/4_2009/fi/index.php

Eero Uusitalon tutkimuksen arvio

Aluepolitiikalla, maaseutupolitiikalla ja maatalouspolitiikalla ei ole mitään tekemistä toistensa kanssa vetää professori Eero Uusitalo hieman yksinkertaistaen ja ironisoiden yhteen oman tutkimuksensa *Maaseutu - väliinpuotoajasta vastuunkantajaksi. Maaseutupolitiikan itsenäistyminen alue- ja maatalouspolitiikan puristuksessa*. Tutkimuksen julkaisija on Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti. Viime vuonna ilmestynyt yli 300-sivuinen kirja vetää yhteen, vertaa ja kritisoi viimeisen 30 vuoden alue-, maaseutu- ja maatalouspolitiikkaa.

Kirjan viimeinen luku on yhteenveto, jossa yllä oleva väite perustellaan. Uusitalon käsittelemän 30 vuoden periodin alussa aluepolitiikka oli tärkeä maaseudun kehitykselle. Hyvinvointiyhteiskunnan rakentaminen kehitti kuntien palveluja ja hyödytti myös maaseutua. Mutta tämän jälkeen aluepolitiikka on keskittynyt kaupunkien kehittämiseen – on lähdetty siitä, että seudut kehittyvät parhaiten kehittämällä kaupunkeja ja keskuksia. Ympäröivä maaseutu kehittyy aluepolitiikan näkemyksen mukaan ns. veturilogiikan avulla.

Niin kauan kuin maataloudella oli keskeinen rooli maaseudulla ja maatalous perustui perhe- ja pienviljelyyn niin myös maatalouspolitiikka hyödytti maaseutua. Ajan myötä maatalouspolitiikka on suuntautunut ahtaasti itse elinkeinon ja edistämään suuria yksiköitä ja tehokkuutta. Työllistäminen on vähentynyt ja seuraukset maaseudun kannalta eivät ole olleet myönteisiä. Siksi maaseutupolitiikalle on ollut sosiaalinen tilaus.

Suurin osa Uusitalon kirjasta käsittelee maaseutupolitiikkaa. Hän käy läpi, esittelee ja kommentoi kaikki julkiset maaseutuohjelmat ja strategiset päätökset kuluneiden 30 vuoden ajalta. Kirjavan asiakirjajoukon yhteenveto on hyvä. Lisäksi Uusitalo on vertaillut eri ohjelmia keskenään. Vertailusta paljastuu eri trendejä ja ohjelmien arvo nousee esille. Mutta tutkimus ei tyydy puolueettomaan arvioon, vaan lähtökohta on maaseudun paras ja hän suorii päätöksiä, jotka ovat olleet maaseudulle epäedullisia. Eero Uusitalo on selvästi puolueellinen, hän asettuu maaseudun puolelle.

Leader-ohjelmien esittely tunkeutuu syvemmälle, Uusitalo perustelee muun muassa kolmikantaperiaatetta ja alhaalta-ylös -strategiaa. Maaseutupolitiikan kehityksestä piiryy kuva, jonka mukaan kehityskulku on ollut vaikea ja raskas, mutta silti kovan työn avulla pikku hiljaa etenevä. (Maaseutukehittäjä Peter Backan arvio Eero Uusitalon kirjasta Vasabladetissa 19.12.2009, käännös HH)

Daniel Westling Vuoden maalainen

Daniel Westling ei ole vain tuleva prinssi ja Västergötlanin herttua vaan myös ”Vuoden kuumin maalainen”. Ruotsalainen Land-lehti on listannut 100 kuuminta maalaista. Listan kärjessä on kuninkaallinen terveysalan yrittäjä Ockelbosta. Westling on nostanut Ockelbon ja ruotsalaisen maaseudun maailmankartalle. Ruotsin 100 kuuminta maalaista: <http://www.helasverige.se/kansli/nyheter/visa-nyhet/blog/1/514/2/>

Kyläkauppatuki jatkuu

Valtioneuvosto päätti 17.12.2009 jatkaa kyläkauppojen investointitukea vuoden 2014 loppuun asti. Avustuksen osuus on enintään 40 prosenttia investointimenoista. Yksinyrittäjien avustuskokeilu laajenee vuoden 2010 alussa äkillisen rakennemuutoksen alueiksi nimettyihin Salon seutukuntaan ja Kaskisten kaupunkiin. http://www.tem.fi/?s=2468&89508_m=97803

Laajakaistaa paikallisin voimin

Kuituosuuskunta LiljeNET on täydessä vauhdissa rakentamassa valokuituverkkoa Liljendalin kuntaan Itä-Uudellemaalle ja myös kunnan rajojen ulkopuolelle Pernajaan ja Myrskylän puolelle. Osuuskunnalla on 140 jäsentä jotka ovat vakuuttuneita siitä, että oma rakentaminen on nopeampi tapa saada nopea laajakaistaverkko kuin odottaa valtion rahoja ehkä viisi tai kymmenen vuotta. <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=173904>

Myös ruotsalainen esite osoittaa, että laajakaistan rakentaminen onnistuu parhaiten kylätasolla. Ruotsissa yli 600 kylällä on oma kuituverkosto. Esitteessä korostetaan avoimen verkon merkitystä. Avoimessa verkostossa on kilpailua palveluntarjoajien kesken ja näin hyvä palvelujen tarjonta, laadukkaat yhteydet ja edullinen hinta.

<http://www.ssnf.org/upload/Projektokument/Fiber%20till%20byn/Bredband%20till%20dig%20som%20bor%20p%C3%A5%20landsbygden%2020091112.pdf>

Mauri Pekkarinen: Maaseutu paremmin mukaan aluekehitykseen

”Suomessa tehdään hyvää aluekehittämistyötä. Tämän ja edellisen hallituskauden aikana olemme onnistuneet alueellisen kehityksen tasapainottamisessa. Se on hyvän talouskasvun vuosina ollut jopa merkittävä saavutus – yleensä taloudellinen kasvu on tarkoittanut myös alueellista keskittymistä. Nyt haluan, että tämä trendi jatkuu ja leviää maantieteellisesti vielä tasapainoisemmaksi.” Näin toteaa elinkeinoministeri Mauri Pekkarinen Alue-Integraattorissa.

”Aluekehittämisen piirissä ovat tänä päivänä myös kilpailukyvyiltään vahvat alueet, metropolialuetta myöden. Meillä tulee olla vahva metropoli, joka toimii tärkeimpänä porttinamme maailmanlaajuisiin verkostoihin. Toisaalta kaupunkien sisällä on alueita, joihin on suunnattava koheesiopoliittisia toimenpiteitä. Korostan kuitenkin, että maaseutumaiset alueet tulee kytkeä entistä paremmin mukaan alueelliseen

kehittämiseen, kansallisiin innovaatio- ja osaamisrakenteisiin. Luonnonvarojen uuden arvostamisen myötä maaseutu nähdään myös kilpailukykytekijänä.” *Lisää tästä, EU:n aluepolitiikasta, Kokosta, innovaatiojärjestelmistä ja muista aiheista Alue-Integraattori 4/2009: <http://www.tem.fi/index.phtml?s=2957>*

Torsti Hyryläinen: Ajattele paikallisesti, toimi maailmanlaajuisesti

”Maailma on muuttunut hierarkkisesta verkostomaiseksi”

– Hierarkioista verkostoihin liukuva tulkinta on politiikan kannalta oleellinen. Verkostotulkinta tekee vanhat dikotomiat ja vastakkainasettelut tyhjiksi. ”Keskuksen ja periferian” tai ”ylhällä ja alhaalla” kaltaiset dikotomiat heikkenevät ja tyhjentyvät.

– Tuttu maailmanlaajuisen solidaarisuuden ja yhteisvastuun slogan on ”Think global, act local”. Sen leviäminen ajoittuu toisen maailmansodan jälkeisiin vuosikymmeniin, aikaan jolloin kansojen veljeyden ja tasa-arvon uskottiin tuottavan parempaa maailmaa. Valtioiden rajat ylittävän vuorovaikutuksen ajateltiin tuottavan luottamusta ja rauhan. Kyse on maailmaan avautumisen metaforasta.

– Tuttu slogan on kääntynyt nykyisin muotoon ”Think local, act global”. Paikallisuus sisäistyy siihen arvokkaana merkityksenä, kansainvälisen kanssakäymisen voimavarana.

– Glokaali merkitsee paikallisen ja kansainvälisen kietoutumista toisiinsa. Litistynvä maailma luo laajenevasti uusia mahdollisuuksia kytkeytyä globaaleihin markkinoihin ja virtauksiin. Paikallisesta identiteetistä ja kulttuurista ei siis pidä luopua rakennettaessa kansainvälisesti menestyvää yritystoimintaa, päinvastoin, glokaali tyyli syntyy, kun omat erityispiirteet säilyvät avoimessa, kansainvälisessä vuorovaikutuksessa.

– Glokaalin idea vapauttaa myös keskuksen ja periferian ajatuksesta. Meidän ei tarvitse ajatella ja toimia keskusten kautta, voimme rakentaa yhteyksiä suoraan menestyvien paikkojen välille, suoraan osajalta osajalle, tekijältä kuluttajalle jne. Menestyminen edellyttää kuitenkin kyvykkyyttä tunnistaa näitä virtauksia. Yrityksille ja yhteisöille on elintärkeää osata nähdä ja tulkita globaalien toimintaympäristömme muutoksia.

(otteita Torsti Hyryläisen jutusta *Alue-Integraattorissa 4/2009: <http://www.tem.fi/index.phtml?s=2957>*)

Ari Lampinen: Liikenne uusiutuvaan energiaan

”Tähän mennessä on kehitetty valmiiksi jo 23 biopolttoaineiden sukupolvea ja kymmeniä muita teknologioita, joiden avulla kaikkien uusiutuvien energiamuotojen suuria resursseja voidaan liikenteen energianlähteinä käyttää (ks. liikennebiokaasu.fi/julkaisut.htm).”

– Tiedetään uusiutuvan energian mahdollistavan huomattavasti paremman moottoritekniikan. Esimerkiksi etanolin oktaaniluku on noin 110 ja biokaasun 140. Kun Formula ykköset joutuvat pärjäämään 102-oktaanisella, niin olettaisi moottorimiesten olevan kiinnostuneita huomattavasti laadukkaampien polttoaineiden mahdollisuuksista. Asian kummallisuutta korostaa se, että Formula ykkösten polttoaineesta jo 5,75 % on biopolttoainetta, mutta sitäkään ei Suomen lehdistössä mainita, vaikka kansainvälinen autourheiluliitto pitää asiaa näkyvästi esillä.

– Pelkästään pääkaupunkiseudulla tuotetaan biokaasua kymmenien tuhansien autojen tarpeita vastaava määrä, mutta sitä ei käytetä lainkaan liikenteen energianlähteenä, vaikka 1940-luvulla siihen pystyttiin.

– Sekä YK:n Kööpenhaminan ilmastokokous että EU:n ilmastopolitiikka johtavat yhä lisääntyviin velvoitteisiin liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä.

– Olisi toivottavaa, että suomalaiset mieluummin olisivat eturintamassa tässä kehityksessä kuin jatkaisivat takaperoisuuden linjalla. (Ari Lampisen mietteitä Vaasan yliopiston Levón-instituutin tiedotuslehdessä 3/2009: <http://www.uvasa.fi/levon/lehti>)

Tuulivoima uusi tärkeä maaseutuelinkeino?

”Taloudellisella toiminnalla on joskus haittavaikutuksia joita voidaan hyväksyä, jos hyöty on suurempi kuin haitta. Tämä pätee niin kaupunkien kuin maaseudun elinkeinoihin. Tuulivoima on elinkeino, jolla on edellytykset nousta todella merkittäväksi.” Näin toteaa Vasabladetin päätoimittaja Lars Rosenblad pääkirjoituksessaan 17.12.

– Kansalaistoimintaa tuulivoiman suhteen on toistaiseksi ollut eniten vastustajien taholta. Tilanne voi muuttua, kun maanomistajat huomaavat, että tuulivoimalla voi ansaita rahaa ja kun kylät ja kunnat huomaavat, että tuulivoima voi tuoda työpaikkoja. Kun tuulivoimaa ruvetaan katsomaan tärkeänä rannikon maaseutuelinkeinona, voidaan ennustaa samaa kehitystä kuin Ruotsissa, jossa maanomistajat ovat jo tärkeässä roolissa. Lantbrukarnas riksförbund (LRF) on julkistanut esitteen *Vindkraftens affärshemligheter (Tuulivoiman taloussalaisuudet)*. Siinä neuvotaan maanomistajia olemaan aloitteellisia ja neuvottelemaan usean tuulivoimayhtiön kanssa tavoitteena mahdollisimman hyvät sopimukset. Maanomistajien pitäisi saada neljä prosenttia sähkönmyynnin tuloista. Lisäksi Ruotsissa on lähialuejärjestely, jolla myös naapurit saavat osan tuloista. (Vasabladetin pääkirjoitus: <http://www.vasabladet.fi/story.aspx?storyID=53462> , LRF:n tuulivoimaesite: http://www.lrf.se/pagefiles/390/vindkraftens_affarshemligheter.pdf)

Muita tuulivoimautisia:

Tanskalainen Samsön 4 000 asukkaan saarikunta on omavarainen uusiutuvalla energialla kun yli kaksikymmentä 1 – 2,3 megawatin tuulivoimalaa syöttää enemmän sähköä valtakunnan verkkoon kuin mitä sieltä ostetaan. Kaukolämmön tuotanto perustuu olkeen, hakkeeseen ja aurinkolämpöön. 420 miljoonan investoinneista noin 60 miljoonaa on ollut erilaisia tukia, loput ovat paikallisia sijoituksia. (HS 6.12.2009)

”Mitä tarvitaan tuulivoiman laajaan leviämiseen myös saaristokuntiin? Miten yksityisen ja julkisen yhteistyö järjestetään? Onko tämä yleensä jotakin, johon Ahvenanmaan pitäisi satsata? Riippumatta vastauksista, Samsön esimerkki osoittaa, että tuulivoima on toimiva yritysidea joka voi tuoda uutta tulevaisuuden toivoa kaikkein syrjäisimpään saaristoon” (Ålandstidningen, päätoimittaja Niklas Lampi, <http://www.alandstidningen.ax/article.con?id=20275&iPage=2>)

”Laskemme, että tuulivoima tuo maaseudun talouteen 330–340 miljoonaa euroa. Laskelma perustuu Ruotsin vuoden 2020 tuulivoiman sijoitustavoitteisiin.” (Lantbrukarnas riksförbund (LRF) tuulivoima-asiamies Ulf Jobacker. LRF on kehittänyt strategioita, joilla tuulivoimaan liittyvät ristiriidat vähennetään ja tehdään tuulivoimasta kannattavan myös paikalliselle väestölle)

”Joka kerta kun tuulivoimala on uudistettava, tehdään vaihtoehtolaskelmia. Jonain päivänä kun parempia ratkaisuja on käytettävissä, myllyt puretaan” (Åbo Akademin kansantalouden lehtori Tore Weijola kannattaa fossiilisten polttoaineiden korvaamista uusiutuvalla energialla eikä ongelmallisella ydinvoimalla, Vbl 28.11.2009)

Paikallisyhteisölle vaikutusvaltaa Ruotsin metsänhoitoon

Ruotsin metsäisillä alueilla suuryhtiöt päättävät pitkälle paikallisen väestön ympäristöstä. Nyt on kuitenkin Ruotsin FSC (Forest Stewardship Council) neuvotellut uuden standardin yhtiöiden metsänhoidolle. Uusi standardi edellyttää, että suuret metsänomistajat neuvottelevat paikallisyhteisöjen, esimerkiksi kyläyhdistysten ja maaseutuyritysten kanssa ennen päätöksiä. Edistystä on myös, että FSC hyväksyy Ruotsin Sytyn Riksorganisationen Hela Sverige ska leva (HSSL) läänikohtaiset yhteenliittymät päättämään, keitä paikallistoimijoita on kuunneltava. HSSL on edustettuna FSC:n hallituksessa.

<http://www.helasverige.se/kansli/nyheter/visa-nyhet/blog/1/465/2/>

Pienet kunnat elävän saariston edellytys

– Pienet kunnat ovat elävän saariston edellytys. Perusasiat kuten koulu, esikoulu ja terveydenhoito pitää olla, kun asutaan ulkosaaristossa. Näin sanoo Christer von Essen, Ahvenanmaan pienimmän kunnan, 130 asukkaan Sottungan kunnanjohtaja. Von Essen muutti Tukholman sisäkaupungista elämään lähellä luontoa ja merta. Parin kuukauden kokemuksella von Essen on ihastunut siihen, miten saariyhteiskunta toimii kokonaisuutena. Kaikki osallistuvat jollakin tapaa yhteiseen elämään ja voima tulee joustavuudesta. (*Finlands kommuntidning nr 9/2009, Maria Brommels*).

Ministeri Anttila sopimuksellisuusseminaarissa: Maaseudulla on ratkaisun avaimet tulevaisuuden kriiseihin

Maa- ja metsätalousministeri Sirkka-Liisa Anttila antoi puheessa painavan kehotuksen kertoa laajemmin sopimuksellisuudesta sekä toivoi siitä tulevan yleinen toimintatapa koko Suomeen. Ministeri Anttila ennusti suomalaiselle maaseudulle hyvää tulevaisuutta, koska sillä on ratkaisun avaimet tulevaisuuden suuriin globaaleihin kriiseihin. Näitä ovat ruoan tuottaminen yhä enemmän kasvavalle väestölle, veden puute sekä energian tuotanto. Lisäksi Anttila toi esille pyrkimykset vähentää byrokratiaa. Tämän tarpeesta hän antoi hyvän esimerkin: Ruotsissa Leader-rahoituksen hankehakulomake on kaksi sivua, kun Suomessa lomake on kahdeksan sivua.

Palvelukodin Kummelin johtaja Ville Kuusinen toi käytännönläheisesti esille sen arjen, jonka pieni yhdistys kokee tuottaessaan pienen saaristokunnan monipuolisia palveluita kuntalaisille. Esityksessä tuli esille ilot ja surut, haasteet ja todellisuus.

Someron Liikunta ry:n johtokunnan puheenjohtaja Jouni Oksanen ja toiminnanjohtaja Arvi Teppala kertoivat, kuinka yhdistys on yli kymmenen vuoden ajan tuottanut liikuntapalveluita Someron kaupungissa. Tällä menettelyllä on pystytty alueen liikuntapalveluita tarjoamaan keskimääräistä halvemmin samalla kun palveluiden taso ja käyttöaste ovat nousseet. Kaupungille on kertynyt tällä tavalla muutaman miljoonan säästöt liikuntapalveluiden tuottamisessa. <http://www.sopimuksellisuus.info/page1001.html>

Maaseutuköyhyyttä EU:ssa tutkittu

Yli puolet EU:n väestöstä asuu maaseutualueilla ja elämä maaseudulla tarjoaa monia etuja siellä asuville. Mutta maaseutuyhteisöissä on myös suuria ongelmia. Tutkimus EU:n maaseutualueiden syrjäytymisestä ja köyhyydestä osoittaa, että köyhyys on sekä laajaa että vaihtelee EU:n sisällä. Esimerkiksi Portugalissa köyhyys on kaksi kertaa yleisempi maaseudulla kuin kaupungeissa, Liettuassa ja Unkarissa ero on jopa kolminkertainen.

Lisäksi asutokannan taso on useissa maissa alempi maaseudulla kuin kaupungeissa ja työmarkkinoiden epätasa-arvoisuus ja yksipuolinen talous lisää köyhyyttä maaseudulla. *RUR@L News – Newsletter for the ENRD nro 6/marraskuu 2009*: http://newsletter.enrd.eu/ruralnews6_en.pdf

Paras-uudistuksen tuloksia arvioidaan

Viime vuosien kuntaliitokset ovat selvästi parantaneet kuntien kehitysmahdollisuuksia, monillakin mittareilla mitattuna. Tällaisia tuloksia tarjoaa ARTTU-tutkimusohjelma, jolla arvioidaan kunta- ja palvelurakennemuutosten (Paras) onnistumista kunnissa.

Tutkimusohjelman tieteellinen johtaja, emeritusprofessori Pentti Meklin Tampereen yliopistosta löytää vuosien 2007 ja 2009 liitoskuntien kehityksestä mielenkiintoisia yhtäläisyyksiä:

– Palvelujen tuottamiskustannukset eivät ole yhtä suuria kuin ei-liitoskunnissa. Kuntatyöntekijöiden mielestä työelämän laatu on lievästi tyydyttävämpää ja kuntalaiset tuntevat yhteenkuuluvuutta kotiseutuunsa vahvemmin. Paras-uudistus on tuonut osittaita parannusta myös liitoskuntien palveluihin. Tästä on hyvä

esimerkki vanhusten kotihoitopalvelut. Kaiken kaikkiaan rakenteiden uudistaminen on tuonut mukanaan mielummin mahdollisuuksia kuin uhkia, Meklin arvioi.

Kuntalaisten ja kuntapäättäjien näkemykset kunta- ja palvelurakenneuudistuksesta vaihtelevat vahvasti kunnasta toiseen. Rakenteiden ravistelu on avannut mahdollisuuksia uusille johtamistavoille, kehittämisinnolle ja radikaalienkin toteuttamistapojen esiin nousemiselle.

– Luottamushenkilöiden ja viranhaltijajohdon vahva yhteistyöjohtaminen on välttämätöntä Paras-uudistuksen toimeenpanossa, sanoo Kuntaliiton kehitysjohtaja Kaija Majoinen. Aitoa uudistumista syntyy ennen kaikkea silloin, kun henkilöstö ja kuntalaiset pääsevät mukaan arjen kehittämistyöhön. Uudistusta ei pidä tehdä pelkästään hallintolähtöisesti vaan tarvitaan myös kuntalaisten osallistumista ja osallistamista heille tärkeissä asioissa. http://www.kunnat.net/k_perussivu.asp?path=1;29;60;498;145752;155957;156604

Uusi maatalouskomissaari vahvan maatalousbudjetin kannalla

EU:n komission uusi maatalouskomissaari Dacian Ciolos katsotaan olevan vähemmän kiinnostunut uudistamaan unionin maatalouspolitiikkaa eli CAP:ia kuin edeltäjänsä tanskalainen Mariann Fischer Boel. Ciolos kannattaa vahvaa maatalousbudjettia ja perheviljelyn tukien jatkamista. Vanhoissa EU-maissa oletetaan myös, että uusi komissaari kannattaa idän ja lännen maataloustukien nopeaa tasaamista. (*Landsbygdens Folk* 4.12.2009 http://www.slc.fi/lf_nyhet.asp?id=3053)

Tämä kuukausittain ilmestynvä uutiskirje perustuu suureksi osaksi viikoittain ilmestyvään ”NYHETSREV inom landsbygdsutveckling”, jota julkaisee Svensk Byaservice yhteistyössä Maaseutupoliittikan yhteistyöryhmän (YTR) Ruotsinkielisen teemaryhmän kanssa. Teemaryhmä keskittyy maaseutupoliittisiin erityiskysymyksiin liittyen ruotsinkielisiin ja kaksikielisiin alueisiin mutta se pitää myös suomenkielisiä tiedottamista tärkeänä ja siksi tätä uutiskirjettä julkaistaan myös suomeksi.

Jakelu tapahtuu Svensk Byaservicen kautta. Mikäli haluat tilata Uutiskirjeen, lähetä tilauksesi sähköpostitse osoitteeseen kenneth.sundman@ssc.fi .

Uutiskirjettä voi myös lukea Svensk Byaservicen www.bya.net, Itä-Uudenmaan Kylät ry:n www.itukylat.fi, Järvi-Suomen kylät ry:n <http://www.jasky.net/> ja Suomen Kylätoiminta ry:n (SYTY:n) www.kylatoiminta.fi kotisivuilla.

MITÄ ON TAPAHTUNUT? Kirjoita muutama rivi siitä, mitä alueellasi tai järjestössäsi tapahtuu ja jolla voisi olla yleistä mielenkiintoa!
